

פרשת בחוקותי

נושא השבוע: שלום

נושא השבוע

ספר ויקרא מסתיים ברשימה של **ברכות** ו**קללות** החותמות את קובץ החוקים שלו. כך מסתיים גם ספר דברים, וקבצי חוקים רבים מן המזרח הקדום; דברי ברכה למי שישמור את החוקים או יהיה נאמן לברית ודברי קללה למפרי החוקים או הבריתות. דברי הברכה פותחים ב**הבטחה** לתת את הגשמים בעתם, כך שתתן הארץ יכולה ועץ השדה ייתן פריו, "ואכלתם לחמכם לשובע". השובע הוא אמנם תנאי הכרחי לקיום הפיזי אך הוא אינו תנאי מספיק, ולכן מבטיח האל גם **שלום**. וכך כותב הפרשן רש"י: "שמא תאמרו הרי מאכל והרי משתה, אם אין שלום אין כלום! תלמוד לומר אחרי כל זאת: ונתתי שלום בארץ. מכאן שהשלום שקול כנגד הכל".

מה פרשה

• **הברכות והקללות** – בסוף קובץ החוקים מופיעה ברכה לעם אם ישמרו את מצוות ה' וקללה אם ימאסו בתורת ה'. הברכות והקללות לא מכוונות אל היחיד אלא נוגעות לכל העם - אם ילך בדרך ה' מובטח לו ריבוי תבואה, חיי שלום, ניצחון על אויבים והשגחה אלוהית לטובה. אם ימאס בה ייענש במחלות, בבצורת, בתבוסה לפני האויבים, ביגיעה לשווא, במכת חיות רעות, ברעב כבד עד אכילת בשר הבנים והבנות, בחורבן הארץ ומקדשיה, בגירוש מן הארץ ובפחד תמיד בארצות הגלות. הדברים מסתיימים בדברי נחמה – אם ישוּבו אל ה' בכל ליבם הוא יסלח על עוונותיהם.

• **הקדשה, פדיון וגאולה** – דיני ערכים, חרם ומעשר.

נושאים לשיחה

ניתן לפתוח את הדיון בכיתה בשאלה מדוע מבטיח האל שלום? האם לא מספיק גשמים בזמנם, כדי שיהיה מה לאכול? לאחר מכן כדאי לכתוב את המילה "**שלום**" על הלוח וליצור "שמש אסוציאציות", כך נגלה שהשלום קשור וכולל בתוכו מושגים אחרים כגון הבנה, כבוד, חיים, אהבה, ועוד ועוד... כמו כן, ניתן לראות שיש **רמות שונות** של שלום – משלום בין חברים ועד לשלום בין עמים וארצות. ניתן לשאול, מה נדרש על מנת לעשות שלום בינינו? מדוע כל כך קשה לעשות שלום בין אויבים? למה אנשים נלחמים? כיצד היה נראה העולם אם היה שלום בין כולם? ומה כל אחד מאתנו יכול לעשות בכיתה, כדי שתהיה אווירה יותר טובה? אפשר לפני קריאת השיר "**קופסת צבעים**", לערוך תרגיל של אסוציאציות סביב צבעים שונים ("מה מזכיר הצבע הצהוב?"), ולאחר מכן לשאול, אילו צבעים הם **צבעי מלחמה**, ואילו **צבעי שלום** ולבקש מהתלמידים לצייר "ציור של שלום". אחר כך, ניתן להשוות בין הציורים ובין השיר "קופסת צבעים".

מ ד ר ש

המדרש עוסק **בשלוש בתוך הבית** – השלוש הבסיסי והוא נקודת מוצא למעגלי שלום רחבים יותר – בכיתה, בשכונה, בין קבוצות שונות ובין עמים. רבן שמעון בן גמליאל רואה את שלום הבית כשקול לשלום בין כל בני העם. מדוע? אולי משום שאם כל אחד ואחד יעשה שלום בביתו יתרחב מעגל השלוש; אדם שביתו שלו ורגוע, מתנהג ברוגע גם בסיטואציות אחרות. בדרך כלל כשמדברים על שלום עוסקים בשלוש שבין עמים. המדרש מזמן התייחסות לשלוש "קטן", שלום בתוך המשפחה, ומכאן ניתן לדון בעוד מקומות שבהם דרוש "שלוש קטן" – בכיתה, בבית הספר ובשכונה.

פעילות נוספת

ניתן לארגן פעילות המיועדת ליצירת **אווירה חיובית** בין התלמידים בכיתה. מטרת הפעילות היא לחדד את היכולת לראות את הטוב בכל אחד, ולקרב בין התלמידים. **אפשרות אחת:** כל התלמידים עומדים במעגל. המורה מחזיקה כדור ובוחרת ילד/ה ומוסרת לו/ה את הכדור ואומרת משהו טוב (תכונה או מעשה טוב) על אותו ילד/ה. הילד/ה שקיבל את הכדור בוחר ילד/ה אחר/ת, אומר עליו/ה משהו טוב, וכך הלאה. **אפשרות שניה:** משחק "החבילה הגיעה" – עוטפים מתנה קטנה בהרבה שכבות של נייר עיתון. על כל שכבה מדביקים פתק ובו כתוב: העברי לילד/ה ה----- ביותר. ובחרים לפתקים השונים תכונות טובות שיתאימו לתלמידי הכיתה. במהלך המשחק מפעילים טייפ ומפסיקים את המוסיקה מידי פעם. כשנפסקת המוסיקה, פותח התלמיד שאליו הגיעה החבילה את ומוסרה לפי בחירתו לתלמיד שמתאימה לו ביותר התכונה הכתובה על הפתק. אז מפעילים שוב את המוסיקה... כדי למנוע תחושת כיפוח אפשר להחליט שכל תלמיד יכול לקבל את החבילה רק פעם אחת.